

Instructie voor docenten

Scholing gedelegeerde toetsers

Didactiek, tracheostomale zorg en chronisch tracheostomale beademing

Deze scholing is bedoeld voor gedelegeerde toetsers die namens het CTB Groningen, in hun eigen werksituatie andere zorgverleners willen toetsen op hun bekwaamheid bij het verlenen van zorg aan patiënten die beademing nodig hebben in de leef- of werksituatie. Het betreft voorbehouden en risicovolle handelingen in het kader van de Wet BIG met betrekking tot chronische beademing.

De gedelegeerde toetsers worden geacht elke drie jaar deze nascholing te volgen en daarnaast ook elke drie jaar getoetst op kennis en coachingsvaardigheden door een verpleegkundige van het CTB. De gedelegeerde toetsers zijn zelf verantwoordelijk voor de bekwaamheid betreffende de voorbehouden- en risicovolle handelingen chronische beademing.

Aan deze cursus nemen zorgverleners deel die namens het CTB gedelegeerd toetsers zijn af gaan worden.

1. Doel

Het doel van deze nascholing is de kwaliteit en de continuïteit van de zorg rondom chronische beademing te waarborgen. Gedelegeerde toetsers moeten in staat zijn collega's te coachen en te toetsen op zowel kennis alsmede de technische vaardigheden betreffende chronische beademing.

De cursist heeft na het volgen van deze cursus:

- Coachingsvaardigheden;
- Inzicht in het leervermogen van collega zorgverleners;
- Vaardigheden ontwikkeld om te kunnen omgaan met feedback.

2. Scholing

Om als gedelegeerde toetsers aan de slag te mogen dienen aan een aantal eisen te voldoen:

- De basis cursus chronische beademing te hebben gevolgd van het CTB (of een gelijkwaardige cursus/opleiding ter beoordeling aan het CTB);
- Bevoegd zijn om de chronische beademingsvaardigheden zelfstandig uit te voeren;
- Naar het oordeel van het CTB en je leidinggevende in staat zijn zorgvuldig en passend zorg te verlenen aan patiënten die chronische beademing nodig hebben (voorbeeldfunctie);
- Ruime en recente werkervaring hebben op het gebied van chronische beademing in uiteenlopende omstandigheden;
- Didactisch vermogen en inzicht in het leervermogen van collega zorgverleners;
- Zorgvuldigheid kunnen tonen in het bijsturen van collega's en het omgaan met feedback;
- Meewerken aan een drie jaarlijkse toetsing

Taken van de gedelegeerde toetsers

De gedelegeerde toetsers hebben twee taken namens het CTB Groningen:

- Namens de arts van het CTB Groningen wordt de gedelegeerde toetsers gemachtigd om cursisten van de basis cursus chronische beademing bekwaam te verklaren tot het uitvoeren van de voorbehouden en de risicovolle handelingen, verbonden aan het verzorgen van patiënten van het CTB Groningen.

- Toezicht houden op de zorgverlening aan patiënten met chronische beademing met als doel het handhaven van de kwaliteit en de continuïteit van die zorg. Hij/zij doet dit aan de hand van de protocollen van het CTB Groningen.

Voorwaarden voor deelname

Om als gedelegeerde toetsers aan de slag te mogen mogen dien je aan een aantal eisen te voldoen, namelijk:

- De basis cursus chronische beademing hebben gevolgd van het CTB (of een gelijkwaardige cursus/opleiding ter beoordeling aan het CTB);
- Bevoegd en bekwaam zijn om de chronische beademingsvaardigheden zelfstandig uit te voeren;
- Naar het oordeel van het CTB en je leidinggevende in staat zijn zorgvuldig en passend zorg te verlenen aan patiënten die chronische beademing nodig hebben (voorbeeldfunctie);
- Ruime en recente werkervaring hebben op het gebied van chronische beademing in uiteenlopende omstandigheden;
- Didactisch vermogen en inzicht in het leervermogen van collega zorgverleners;
- Zorgvuldigheid kunnen tonen in het bijsturen van collega's en het omgaan met feedback;
- Meewerken aan een drie jaarlijkse toetsing van zorgverleners.

4. Toetsing

De cursist krijgt een verklaring van bekwaamheid als deze aan de volgende eisen hebt voldaan:

- de voorbereidingsopdrachten zijn gemaakt;
- actieve participatie tijdens het theoretisch deel van de cursus gedelegeerde toetsers;
- actieve participatie tijdens de training in het skillscenter. Tijdens deze praktijkoefening wordt de gedelegeerde toetsers beoordeeld op het afnemen van een toets bij een collegacursist betreffende de voorbehouden- en risicovolle handelingen chronische beademing in de praktijk bij een patiënt. Er zal hierbij feedback gegeven worden op de volgende onderdelen:
 - het geven van feedback;
 - gespreksvaardigheden: actief luisteren, samenvatten, vragen stellen en vragen stellen;
 - inlevingsvermogen;
 - integriteit;
 - resultaatgerichtheid, waarbij de protocollen van het CTB de leidraad zijn bij de toetsing.

Na afloop van de cursusdag ontvangt de cursist een bewijs van deelname. Er zijn daarnaast 6 accreditatiepunten verbonden aan deze cursus. Hiervoor dient de cursist het inschrijffnummer bij de V&VN en bigregistratienummer aan te leveren bij het CTB.

5. Organisatie

- De cursus wordt 5 maal per jaar gegeven in het skillscenter van het UMCG.
- Cursustijden: 9.30 -12.00 theorie en van 13.30-16.30 vaardigheden
- Docenturen: 3 uur theorie, 3 uur vaardigheden en 1 uur voorbereidings- en 1 uur opruimtijd voor docent is 8 uur in totaal.
- Aantal cursisten per cursus: maximaal 12

6. Programma

Het programma voor de cursus gedelegeerde toetser chronische beademing ziet er als volgt uit:

	Tijd	Activiteit
1	9.30 – 9.50	Aanvang en kennismaking
2	9.50 – 10.15	Inleiding profiel gedelegeerde toetser Inventarisatie vragen vanuit de praktijk
3	10.15 – 10.45	Vorbereidingsopdrachten
	10.45 - 11.00	Pauze
4	11.00 – 11.45	PP 1. Didactiek Beantwoorden restvragen
5	11.45 – 12.30	Kennistoets chronische beademing PP 2 tijdens de bespreking toets
	12.30 – 13.30	Lunch
6	13.30 - 14.20	Casuïstiek in skills 1
	14.20 – 14.35	Pauze
7	14.35 – 15.25	Casuïstiek in skills 2
8	15.25 - 15.45	Evaluatie en uitreiking bewijs van deelname en verklaring van bekwaamheid

7. Vorbereiding door cursist

Werk de volgende opdrachten uit:

- a. Bestudeer deze module en de reader. Heb je daarover vragen breng ze dan mee naar de cursus;
- b. Inventariseer werkproblemen mbt de rol als gedelegeerd toetser en neem deze mee naar de cursus;
- c. Geef antwoord op de vraag over welke competenties een coach moet beschikken;
- d. Bestudeer de module tracheostomale beademing volwassenen of zorg voor tracheostoma en tracheostomale beademing kind, afhankelijk welke voor jou van toepassing is. Bekijk de praktijkopdrachten die bij de cursus horen en maak een inschatting wat hierin van jou wordt verwacht. Observeer je collega's als deze de handelingen volgens de praktijkleeropdrachten uitvoeren.
- e. Beantwoordt de volgende vragen en neem deze mee naar de cursus:

- Aan welke voorwaarden moet worden voldaan om voorbehouden handelingen uit te mogen voeren?
- Wat zijn de wettelijke kaders waarin een gedelegeerde toetser functioneert? (denk aan Wet BIG, bekwaam en bevoegd).
- Wie is er verantwoordelijk voor het correct uitvoeren van voorbehouden handelingen?
- Welke rol heeft een gedelegeerde toetser als een collega de cursus canulezorg en beademing gaat volgen?
- Welke rol heeft de gedelegeerde toetser na afloop van de cursus canule zorg en beademing?

f. Beoordeling van de verschillende stijlen van leren

Mensen hebben verschillende stijlen van leren. De een leert het makkelijkst door meteen in het diepe te springen, dingen te doen en veel te oefenen. Een ander juist door er veel over te lezen en erover na te denken. Je kunt zich voorstellen dat je daar rekening mee houdt als je iemand iets nieuws wilt leren en wilt toetsen of vaardigheden goed worden uitgevoerd. Uitgaan van jouw eigen leerstijl is niet altijd gewenst. Kennis over leerstijlen (bijvoorbeeld de leerstijlen van Kolb) is gewenst. Gewenst is ook dat je weet hoe je feedback moet geven aan iemand die leert of getoetst wordt. Waarschijnlijk doe je dit al een aantal jaren. Het kan echter geen kwaad hier nog eens kritisch naar te kijken. Het uiteindelijke doel is nagaan of iemand de vaardigheden op de juiste manier uitvoert (en blijft uitvoeren) om daarmee de beste zorg aan de cliënt te garanderen. In deze opdracht verkent je verder het onderdeel 'leerstijlen'. Doe de leerstijlen test van Kolb: http://www.thesis.nl/thesis15/index.php?option=com_db8kolb&Itemid=6

g. Bestudeer de reader.

8. Benodigdheden

Aanwezig in skillscenter: theorielokaal met beamer en pc

Meenemen vanuit CTB:

- Powerpoint 1, coaching en volwassen-educatie
- Powerpoint 2, kennistoets
- Toetsen tracheostomale beadmeing volwassenen en kind.
- Casuïstiek
- Deelnemerslijst
- Bewijs van deelname
- Verklaring van bekwaamheid
- Evt TOM

9. Toelichting cursus

9.1 Aanvang en kennismaking: uitleg over het programma en de leerdoelen; de cursisten stellen zich voor;

9.2 Inventariseer op flap welke vragen/problemen de cursisten hebben meegenomen.

Profiel gedelegeerde toetser: wat kan een goede gedelegeerde toetser?

Centraal staat de vraag: wat moet een goede gedelegeerde toetser kunnen? Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Vakinhoudelijke kennis:
Het betreft hier kennis van zorg voor tracheostoma, chronische beademing en long volume recruitment technieken. Kennis van de protocollen en handelingschema's van het CTB. Hier een toelichting bij geven.
 - Coachingsvaardigheden:
 - Zelfkennis. Een coach kent zijn mogelijkheden en beperkingen, heeft zelfvertrouwen en een authentieke en transparante manier van werken.
 - Visie. Als coach werk je vanuit een stevige eigen visie op coachen en leren.
 - Gespreksvaardigheden. Als coach ben je zeer goed in actief luisteren, samenvatten, vragen stellen en doorvragen.
 - Feedback geven en feedback ontvangen. Je signaleert gedrag- en denkpatronen en thema's en confronteert de gecoachte daarmee.
 - Inlevingsvermogen. Je toont compassie en je hebt inlevingsvermogen, zodat je snel een beeld kunt vormen van de coach, zijn werk en de werkcontext.
 - Integriteit. Je gaat zorgvuldig en betrouwbaar om met informatie.
 - Resultaatgerichtheid. Je werkt resultaat- en ontwikkelingsgericht en hebt daarbij een duidelijk doel voor ogen.
 - Kennis omtrent didactiek, hierover meer in pp
 - Onderwijs aan volwassenen, hierover meer in pp
- De cursisten eerst zelf laten vertellen wat zij vinden van hun taak, ze moeten dit met voorbeelden illustreren.

9.3 Het bespreken van de voorbereidingsopdrachten;

- a. Bestudeer deze module en de reader. Heb je daarover vragen breng ze dan mee naar de cursus.
- b. Inventariseer werkproblemen mbt de rol als gedelegeerd toetser en neem deze mee naar de cursus;
- c. Geef antwoord op de vraag over welke competenties een coach moet beschikken, zie 8.2.
- d. Bestudeer de module tracheostomale beademing volwassenen of zorg voor tracheostoma en tracheostomale beademing kind, afhankelijk welke voor jou van toepassing is. Bekijk de praktijkopdrachten die bij de cursus horen en maak een inschatting wat hierin van jou wordt

verwacht. Observeer je collega's als deze de handelingen volgens de praktijkleeropdrachten uitvoeren. Vragen hierover??

e. Beantwoordt de volgende vragen en neem deze mee naar de cursus:

- Aan welke voorwaarden moet worden voldaan om voorbehouden handelingen uit te mogen voeren?
- Wat zijn de wettelijke kaders waarin een gedelegeerde toetser functioneert? (denk aan Wet BIG, bekwaam en bevoegd).
- Wie is er verantwoordelijk voor het correct uitvoeren van voorbehouden handelingen?
- Welke rol heeft een gedelegeerde toetser als een collega de cursus canulezorg en beademing gaat volgen?
- Welke rol heeft de gedelegeerde toetser na afloop van de cursus canule zorg en beademing?

f. Beoordeling van de verschillende stijlen van leren

Mensen hebben verschillende stijlen van leren. De een leert het makkelijkst door meteen in het diepe te springen, dingen te doen en veel te oefenen. Een ander juist door er veel over te lezen en erover na te denken. Je kunt zich voorstellen dat je daar rekening mee houdt als je iemand iets nieuws wilt leren en wilt toetsen of vaardigheden goed worden uitgevoerd. Uitgaan van jouw eigen leerstijl is niet altijd gewenst. Kennis over leerstijlen (bijvoorbeeld de leerstijlen van Kolb) is gewenst. Gewenst is ook dat je weet hoe je feedback moet geven aan iemand die leert of getoetst wordt. Waarschijnlijk doe je dit al een aantal jaren. Het kan echter geen kwaad hier nog eens kritisch naar te kijken. Het uiteindelijke doel is nagaan of iemand de vaardigheden op de juiste manier uitvoert (en blijft uitvoeren) om daarmee de beste zorg aan de cliënt te garanderen. In deze opdracht verkent je verder het onderdeel 'leerstijlen'. Doe de leerstijlen test van Kolb: http://www.thesis.nl/thesis15/index.php?option=com_db8kolb&Itemid=6

Laat iedereen zijn eigen leerstijl toelichten. Hierbij vertellen de cursisten ook hoe zij zelf het liefst zouden willen leren en begeleidt worden als zij als basiscursus chronische tracheostomale beademing zouden volgen.

9.4 Power Point 1. Didactiek.

- Dia 3 t/m 4: 'Wat is leren'
- Dia 8 en 9: onderwijs aan volwassenen
- Dia 10: de regels van feedback
- Dia 11 t/m 16: het aanleren van vaardigheden

Dia 3 Ideeën over leren

- Denk hierbij aan multi-media, vanuit ervaringen
- Individueel: sociale interactie is van belang denk hierbij aan uitwisselen informatie, affectie, hulp, feedback, adviezen.
- Cognitief: is slecht 1 component, andere zijn psycho-motorische vaardigheden en affectieve: motivatie, emotie en attitude
- Leren – toepassen: je kunt concluderen dat op grond van blijvende veranderingen in gedrag dat mensen iets geleerd hebben of ze zijn zelf van mening iets te hebben geleerd.

Als we eenmaal iets geleerd hebben, vergeten we dat doorgaans niet zo gauw (schaatsen)

- Positief resultaat: er worden heel wat foute dingen geleerd, bewust of onbewust denk alleen maar eens aan je eigen opleiding.
- Is nieuws: denk ook eens aan iets afleren.

Dia 4 Soorten leerprocessen

- Ervaring: zowel bewust als onbewust. Voorbeeld stage: 'Training on the job', 'Just in time leren', 'Mentoring (meester-gezel)' en 'Ervaringsleren'
- Sociale interactie: uitwisselen informatie, affectie, hulp, feedback, adviezen.
- Theorie: hierbij gaat het om opslaan van informatie mbv centrale verwerkingseenheden. Het korte termijn geheugen kan slechts 5 a 9 eenheden tegelijk verwerken. Bijvoorbeeld onthoudt deze willekeurige reeks cijfers 093234806258. je kunt er 5 tot 9 van onthouden. Door te herhalen of door er betekenis aan te geven en samen te vatten.
- Reflectie: terugkijken op

Dia 5 Conditie die het leren beïnvloeden

- Leidinggeven: hoe serieus wordt er omgegaan met deskundigheidbevordering? Maw in hoeverre wordt hierin gefaciliteerd? Duidelijke doelstellingen, functioneringsgesprekken, resultaatgericht werkoverleg, beloningen en sancties, job rotation, studiefaciliteiten, goede afstemming tussen aanwezige en vereiste kwalificaties, inspelen op aspiraties.
- Inrichten werkplek: ook weer fysieke ruimte, psychische ruimte. Daarnaast Beschikbaarheid en toegankelijkheid van documentatie, werkbeschrijving, manuals en dergelijke, mogelijkheden om ervaringen uit te wisselen over het werk, collegiale toetsing.
- Cultuur: hoe wordt er gedacht over leren. Leren is goed, leren is leuk, fouten maken mag, wij leren met elkaar, bereidheid tot het geven en ontvangen van feedback.

Dia 6 Onderwijs aan volwassenen 1

- Van elkaar leren
- Aansluiten bij voorkennis: vaststellen beginsituatie. Hierbij gaat het om de juiste voorkennis en vaardigheden, kennis omtrent leervermogen van student. Belemmerende en bevorderende factoren moeten in kaart worden gebracht
- Leermomenten benutten: just-in-time-principe. Wanneer daar behoefte aan is, leermomenten te benutten.
- Persoonlijke leerdoelen op basis van de beginsituatie.
- Inhoud relevant: Die doelgericht, doelbewust en doelmatig de noodzakelijke of wenselijke handelingscompetentie opbouwt, onderhoudt of verbetert.

Dia 7 Onderwijs aan volwassenen 2

- Betrokkenheid: volwassenen willen zich graag betrokken worden in de besluitvorming tav reden en invulling van het onderwijs.
- Feedback volgens de spelregels
- Toepasbaarheid
- Overzichtelijk en beheersbaar
- Flexibele planning

Vanuit de 3 G's

- Gebeurtenis
'Ik zie dat je steeds langer wegblijft tijdens de lunchpauze.'
- Gevoel
'Ik zie dat je steeds langer wegblijft tijdens de lunchpauze en daardoor voel ik mij niet serieus genomen''
- Gevolg
- "het project komt daardoor niet op tijd af"

Regels feedback uitgebreid

Dit is achtergrond info voor de docent.

1. Beschrijf veranderbaar gedrag

Je geeft altijd feedback op iets wat iemand **gedaan heeft** en niet op hoe hij **is**. Het heeft weinig zin om tegen iemand te zeggen dat ze altijd zo zit te stotteren, want daar kan ze waarschijnlijk weinig aan doen. Beschrijf alleen gedrag dat iemand kan veranderen. Als iemand tijdens een vergadering zo zacht praat dat jij het niet kan horen, kun je daar iets van zeggen. Een rapport waarin belangrijke informatie ontbreekt, kan herschreven worden. Kan de ander het gedrag, of het stuk werk dat hij heeft gedaan, veranderen?

2. Beschrijf concreet en specifiek gedrag dat je zelf hebt gezien of gehoord

Feedback waarin de woorden 'altijd' of 'overal' of 'nooit' in voorkomen, slaat de plank mis. Als iemand tegen jou zegt: "Jij komt altijd te laat op zakelijke afspraken." Kun jij heel makkelijk zeggen: "Nee hoor, gisteren was ik een kwartier te vroeg en moest ik op jou wachten." Zo loopt de feedback uit op een welles-nietes-ruzie. Terwijl je collega waarschijnlijk baalde van die ene keer dat je op die hele belangrijke afspraak te laat kwam, terwijl je best een trein eerder had kunnen nemen. Je collega moet dus zeggen: "Ik wil even terugkomen op de afspraak die we gisteren hadden met onze belangrijke klant X. De klant en ik moesten een kwartier op je wachten." Zo is de feedback concreet (een kwartier!) en specifiek (gisteren met klant X). Een extra regel is dat je het zélf gezien of gehoord moet hebben. Met feedback die je baseert op geklets, of eerlijke vertrouwelijke informatie, van anderen maak je meer kapot dan je lief is. Je beschadigt het vertrouwen van je bron. De andere kan het ontkennen en wil meteen weten wie dat dan gezegd heeft. Kun je precies beschrijven welk gedrag je heeft gestoord? Heb je dat zelf gezien?

3. Gebruik een ik-boodschap

Een ik-boodschap is: "Ik kan me niet concentreren als ik je hard hoor praten." Een jij-boodschap is: "Jij praat te hard." Een jij-boodschap zegt: jij doet iets fout. Een ik-boodschap zegt: ik zou het graag anders zien. Kunnen we het daar over hebben? Een ik-boodschap nodigt je gesprekspartner uit om begrip op te brengen voor jouw kant van de zaak. Door een jij-boodschap schiet de ander meteen in de verdediging, en gooit er in het ergste geval nog een 'jij-

bak' overheen: "Jij bent een overgevoelig watje!" Kun je een feedbackzin bedenken die met 'ik' begint?

4. Geef aan welk effect het gedrag van de ander op je heeft

Laat je gevoel spreken. Dat gaat al veel makkelijker als je een ik-boodschap geeft. Het gaat er immers niet om wat die ander nu precies heeft gedaan of nagelaten, maar jij hebt problemen met de gevolgen ervan. Je kunt je niet concentreren, jij maakt je zorgen omdat de klant een kwartier moet wachten, je kunt je eigen planning niet halen, je voelt je niet gewaardeerd, je wilt weten waar de ander nu precies mee bezig is. Kortom, jij hebt iets nodig van de ander en dat moet je kunnen benoemen. Want die ander moet dat weten om empathie te kunnen voelen voor jou en je feedback. "Doordat je voor de derde keer te laat kwam, kreeg ik het gevoel dat je het project niet serieus neemt. Daardoor ga ik twijfelen of ik je wel bij het vervolg wil betrekken. Bovendien moest ik me in bochten wringen om te voorkomen dat de klant zou vertrekken. Ik schaamde me." Je kunt dus prima zeggen welke **gedachten** het gedrag van de ander bij jou oproept. Zo kan je collega zich in jouw gevoelens inleven. Maar hier kan je in doorschieten. Je hoeft er niet bij te zeggen: "Ben je te lui om je bed uit te komen?" "Denk je dat we dit jaar al genoeg omzet gemaakt hebben?" "Dacht je dat ik het ook wel alleen kon?" Dit zijn allemaal **zinloze interpretaties** waarmee je de sfeer verpest. De ander komt vanzelf wel met een verklaring. En misschien is het nog een goede ook. Kun je het gevolg van het gedrag op jou beschrijven, zonder beschuldigingen?

5. Laat je gesprekspartner reageren

Geef de ander de gelegenheid te reageren. Houd gewoon even je mond, hoe moeilijk dat ook kan zijn in je opwinding. Vraag of de ander je heeft begrepen en of hij zich het voorval hetzelfde herinnert als jij. Is dat niet het geval, licht je boodschap dan toe met aanvullende voorbeelden. Durf om een reactie te vragen: "Begrijp je wat ik bedoel?" Ben je bereid om naar de reactie van de ander te luisteren?

6. Vraag om het gewenste gedrag

Je wilt graag dat de ander zijn gedrag verandert. Help hem daarbij door duidelijk te zeggen hoe je het dan wilt: "Ik zou het fijn vinden om samen naar zakelijke afspraken te gaan, zodat we vooraf een rolverdeling en gespreksstrategie kunnen afspreken. Dan ga ik met meer vertrouwen het gesprek in." Kun je duidelijk vragen wat je van de ander wilt?

7. Verken oorzaken en oplossingen

Als je gesprekspartner het met je eens is dat zijn gedrag moet veranderen, of dat hij zijn werk moet herzien, kun je gaan praten over oorzaken en oplossingen. Neem de tijd om te analyseren. Stel open vragen om te verkennen wat de oorzaken van zijn gedrag zijn (huilbaby, onberekenbare auto, onzekerheid over zijn kwaliteiten en een poging om van het project af te komen, angst voor de klant...). Zo geef je de ander de ruimte om zijn gedrag toe te lichten. Vul niet in wat je dént dat de ander bedoelt. Maak duidelijk dat je de ander graag wil helpen waar nodig. Ga jouw oplossing niet opleggen: "Zo mooi dat je het me eens bent, dan lijkt het mij het beste dat jij het project uitstapt." Je hebt samen een probleem, dus zoek je samen naar

oplossingen. Je gesprekspartner voelt zich medeverantwoordelijk als je hem zelf vraagt met voorstellen te komen, en zal zich ervoor inzetten afspraken in te lossen.

In deze fase komt het erop aan actief te luisteren. Wat je gesprekspartner zegt biedt immers aanknopingspunten om tot een oplossing te komen. Je kunt natuurlijk pas deze laatste fase van het gesprek starten als de ander je feedback een beetje heeft laten 'indalen'. Als hij geëmotioneerd is, kun je beter een afspraak maken om de volgende dag verder te praten. Ook moet de ander de feedback accepteren. Als hij je feedback onzin blijft vinden, zal je eerst de vorige stappen nóg een keer langs moeten lopen. Ben je leidinggevende, dan heb je het makkelijker én moeilijker. Makkelijker, omdat je een opdracht kunt geven als het niet op een andere manier lukt. Moeilijker, omdat de eisen die aan feedback van een leidinggevende worden gesteld, hoger zijn. Ben je 'gewoon collega's' dan zal je het van je overtuigingskracht moeten hebben. Ben je bereid om samen met de ander aan oplossingen te werken? Als je op deze manier feedback geeft, moet het lukken de ander ervan te overtuigen dat hij zijn gedrag moet veranderen.

Nog enkele tips tot slot :

- Wacht tot je ergste woede of schrik gezakt is en ga dan pas een feedbackgesprek beginnen.
- Maar wacht niet zo lang tot de ander is vergeten waar je het over hebt.
- Loop de bovenstaande vragen langs en schrijf de antwoorden op als voorbereiding.
- Neem de ander apart en geef de feedback op een rustige plek (niet in de kantine waar je collega's zitten te lunchen).

Dia 9 Vaardigheidscomponenten

- Cognitief of intellectuele vermogens zoals interpreteren, analyseren en beslissen, het kennen van feiten, begrippen, principes en regels.
- Psychomotorisch hebben betrekking op gebruiken lichamelijke vermogens hierbij komen ook kennis en inzicht van pas.
- Reactieve of zelfregulerende zoals het hanteren van emoties, beroepshouding, waarde, normen, regels en afspraken.
- Interactieve of interpersoonlijke vaardigheden hebben te maken met communicatie en beïnvloeden van andere mensen. Overleg voeren, samenwerken en feedbacken.

Dia 10 – 14 de fasen van vaardigheidsonderwijs in detail.

9.5 Kennistoets chronische beademing. Cursisten krijgen 15 min om de toets chronische tracheostomale beademing voor kinderen of volwassenen te maken afhankelijk van eigen werksetting. Hierna is er 30 min tijd om de toets te bespreken. De cursisten scoren hun eigen toets en leren van gemaakte fouten. Je kunt tijdens de bespreking PP 2 gebruiken.

9.6 en 9.7 Casuïstiek in skills 1 en 2

Verdeel de cursisten in groepjes van 4 personen. Verdeel de rollen, de cursisten mogen elkaars rol niet lezen van te voren. Er zijn 2 observatoren. Observator geeft de cursist die de

gedelegeerde toetser speelt feedback op haar prestatie. Observator 2 geeft observator 1 feedback op de wijze van feedbackgeven, zijn de regels van feedback toegepast?
Er zijn drie verschillende casussen:

Zie hieronder

Casus 1.

Rol cursist:

Je hebt je niet goed voorbereid op de toetsing. Je kent de protocollen ongeveer maar niet in detail. Je begint met te zeggen dat je niet goed geslapen hebt ivm een ziek kind. Je wordt getoetst op uitzuigen. Tijdens de handeling maak je het uitzuigdeel van de zuigslang onsteriel en je brengt de zuigslang zuigend in. Na de handeling sluit je de patiënt weer aan op de beademing maar je controleert de beademing en ademhaling van de patiënt niet.

Tijdens feedback blijft je hardnekkig ontkennen dat je de zuigslang onsteriel hebt gemaakt, verder houdt je vol dat de patiënt de zuigslang altijd zuigend ingebracht wil hebben. Van het controleren van de ademhaling na aansluiten op beademing heb je nog niet eerder gehoord. Je gaat dus echt de discussie aan.

Casus 1.

Rol gedelegeerde toetser:

Je toets een collega die sinds drie maanden bij jullie werkt. Ze maakt tot dusver een zelfverzekerde indruk, de inwerkperiode is goed verlopen. Ook heeft zij de cursus bij het CTB gevolgd. Je verwacht een vlotte toetsing. Ze wordt getoetst op uitzuigen. Tijdens de handeling maakt ze het uitzuigdeel van de zuigslang onsteriel en ze brengt de zuigslang zuigend in. Na de handeling sluit ze de patiënt weer aan op de beademing maar ze controleert de beademing en ademhaling van de patiënt daarna niet. Jij geeft haar feedback.

Casus 2

Rol cursist:

Je wordt getoetst op het verwisselen van de binnencanule en balloneren, bij een patiënt met een beademingsvrije tijd van 2 min. Het is een hertoetsing, omdat je verklaring van bekwaamheid veropen is. Je hebt je goed voorbereid maar bent heel gespannen. De gedelegeerde toetser staat bekend als erg kritisch, je wordt altijd al wat nerveus van haar. Het verwisselen van de binnencanule gaat wel aardig: probleem is dat je de beademings slang slecht van de canule los kunt krijgen. Na plaatsen van de binnencanule ga je op zoek naar de ambuballon (deze was niet klaargelegd) en 'vergeet' de patiënt eerst weer aan de beademing aan te sluiten. De feedback is pittig, het is een onvoldoende. Je besluit je te gaan vertellen wat voor uitwerking deze gedelegeerde toetser op jou heeft. Normaal gesproken maak je deze fouten namelijk nooit.

Casus 2

Rol gedelegeerde toetser:

Je toets een collega die al lange tijd bij jullie werkt, haar verklaring van bekwaamheid is verlopen. Ze staat bekend als een vriendelijke collega die haar werk goed doet. Je toetst haar op het verwisselen van de binnencanule en balloneren, bij een patiënt met een beademingsvrije tijd van 2 min. Het verwisselen van de binnencanule gaat wel aardig: probleem is dat ze de beademings slang slecht van de canule los kan krijgen. Na plaatsen van de binnencanule volgt het balloneren. Ze gaat op zoek naar de ambuballon (deze was niet klaargelegd) en ze 'vergeet' de patiënt eerst weer aan de beademing aan te sluiten. Je geeft feedback, je bent heel direct en wil haar een onvoldoende geven.

Rol cursist, casus 3

Je gaat getoetst worden bij een meisje van 2 jaar met tracheostomale beademing. Het kind heeft een tracheastenose, waardoor een beperkte vrije luchtweg boven de canule. De beademingsvrije tijd is beperkt. Het meisje heeft zich verder goed ontwikkeld, is bewegelijk en 'experimenteert' regelmatig met de kunstneus door deze de kamer in te gooien. Nu heeft de kleine ook de canule ontdekt en begint ook hieraan te trekken, waardoor zij zichzelf al enkele malen gedecanuleerd heeft. Moeder is erg bezorgd en erg gefocust op haar dochter. Omdat zij overbelast dreigt te raken zal er meer thuiszorg worden ingezet. Moeder is bij de toetsing aanwezig. Het gaat om het verwisselen van de canule, uitzuigen en balloneren. Je doet erg je best maar het kindje ligt niet stil en je voelt je erg op je vingers gekeken. Je raakt geïrriteerd door de moeder die op een afstandje staat te kijken en vraagt haar of ze haar mond even wil houden. De gedelegeerde toetser assisteert jou bij de canulewissel.

Rol gedelegeerd toetser, casus 3

Je gaat een collega toetsen bij een meisje van 2 jaar met tracheostomale beademing. Het kind heeft een tracheastenose, waardoor een beperkte vrije luchtweg boven de canule. De beademingsvrije tijd is beperkt. Het meisje heeft zich verder goed ontwikkeld, is bewegelijk en 'experimenteert' regelmatig met de kunstneus door deze de kamer in te gooien. Nu heeft de kleine ook de canule ontdekt en begint ook hieraan te trekken, waardoor zij zichzelf al enkele malen gedecanuleerd heeft. Moeder is erg bezorgd en erg gefocust op haar dochter. Omdat zij overbelast dreigt te raken zal er meer thuiszorg worden ingezet. Moeder is bij de toetsing aanwezig. Het gaat om het verwisselen van de canule, uitzuigen en balloneren. Tijdens de handelingen ligt het kindje niet stil. De moeder die op een afstandje staat te kijken en bemoeit zich met de gang van zaken, ze geeft ongevroegde adviezen. Jij assisteert jouw collega, maar moet ook tegelijkertijd observeren en beoordelen.

Rol moeder, casus 3

Je bent moeder van een meisje van 2 jaar met tracheostomale beademing. Jouw kind heeft een tracheastenose, waardoor een beperkte vrije luchtweg boven de canule. De beademingsvrije tijd is beperkt. Je dochter heeft zich verder goed ontwikkeld, is bewegelijk en 'experimenteert' regelmatig met de kunstneus door deze de kamer in te gooien. Nu heeft de kleine ook de canule ontdekt en begint ook hieraan te trekken, waardoor zij zichzelf al enkele malen gedecanuleerd heeft. Je bent erg bezorgd en erg gefocust op haar dochter. Omdat je overbelast dreigt te raken zal er meer thuiszorg worden ingezet, maar eigenlijk is dat tegen je wens omdat je vindt dat je zelf alles het beste kunt. Je bent bij de toetsing aanwezig, maar je staat op een afstandje toe te kijken. De verpleegkundige moet het tenslotte ook kunnen zonder jou erbij. Het gaat om het verwisselen van de canule, uitzuigen en balloneren. Tijdens de handelingen ligt je dochter niet stil. Je ziet dat dingen anders gaan en dat je dochter hier onrustig van wordt, je gaat je bemoeien met de gang van zaken en gaat ongevroegde adviezen geven. De verpleegkundige die getoetst wordt raakt hierdoor geïrriteerd.